

GOSPODARSKA PREDSTAVITEV CELJSKE REGIJE V LETU 2006

V letu 2006 je bilo na tem področju registriranih 3.333 gospodarskih družb (sem niso všteti s.p.), obrazce iz bilance stanja in izkaza uspeha pa je po podatkih AJPES oddalo 95,6% zavezancev, ki so zaposlovali skupaj 40.883 delavcev ali za 3,2% več, kot so jih te družbe zaposlovale v letu prej. Sicer pa je bilo tudi 949 takih gospodarskih družb (dobra tretjina jih je s področja trgovine), ki niso zaposlovale nobenega delavca.

Osnovne značilnosti gospodarskega prostora

GZS OZ Celje deluje na območju, ki meri 1691 km² površine, kar je 8,3% površine Slovenije in je razdeljeno na 23 občin celjske regije: Celje, Štore, Vojnik, Dobrna, Laško, Radeče, Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče, Šentjur, Dobje, Šmarje, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec, Bistrica ob Sotli, Žalec, Braslovče, Polzela, Prebold, Tabor in Vranksko.

Ob koncu leta 2006 je bilo na območju celjske regije registriranih **5.920 podjetnikov, od tega 6 srednjih podjetnikov**, ki so zaposlovali **7.355 delavcev**. Podatke iz letnih poročil za leto 2006 pa je AJPES, izpostavi Celje predložilo 5.697 podjetnikov (96%), od tega 5.662 mikro, 29 majhnih in 6 srednjih podjetnikov. 13 podjetnikov, ki so se registrirali v letu 2006, pa je izjavilo, da še niso pričeli s poslovanjem.

Tabela 1: Struktura družb po velikosti

Velikost gospodarske družbe	Število družb regija	delež v %
Velika	65	1,74
Srednja	68	1,83
Mala	165	4,92
Mikro družbe	3.334	91,51
skupaj		100

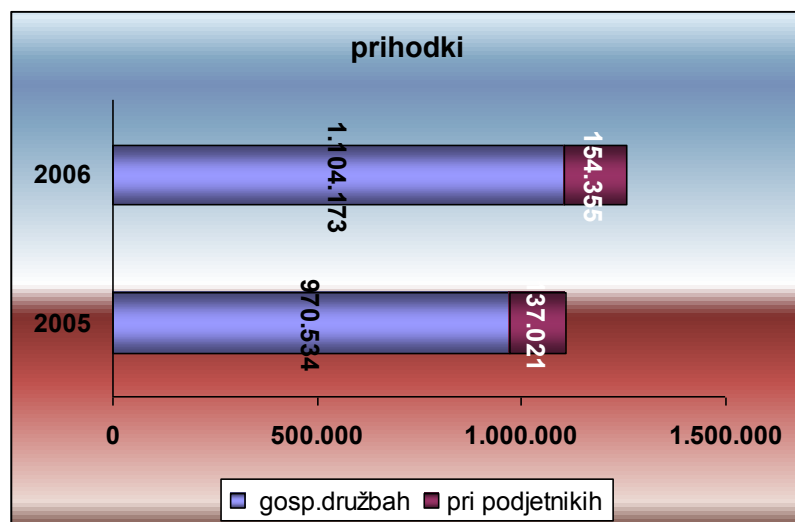
Vir: Rezultati poslovanja gospodarskih družb, Ajpes, izpostava Celje, maj 2007

Struktura družb po velikosti v regiji ne odstopa bistveno od strukture družb v državi. Se pa je struktura bistveno spremenila predvsem zaradi kriterijev razvrščanja. Tako delež mikro družb predstavlja 91,5% regije, medtem ko se zmanjšuje delež velikih, pa tudi srednjih družb.

Tabela 2: Ustvarjeni prihodki in število zaposlenih v letu 2006 v gospodarskih družbah in pri podjetnikih skupaj

	Leto 2005	Leto 2006	Indeks 2006/2005
Štev.gosp.družb	3.207	3.333	103,9
Štev.podjetnikov	5.533	5.697	102,9
Štev.zaposlenih - skupaj	46.800	48.269	103,1
• v gosp.družbah	39.445	40.883	103,6
• pri podjetnikih	7.355	7.386	100,4
Prihodki skupaj–v mio SIT	1.107.555	1.258.528	113,6
• v gosp.družbah	970.534	1.104.173	113,8
• pri podjetnikih	137.021	154.355	112,6

Vir: Rezultati poslovanja gospodarskih družb, Ajpes, izpostava Celje, maj 2007

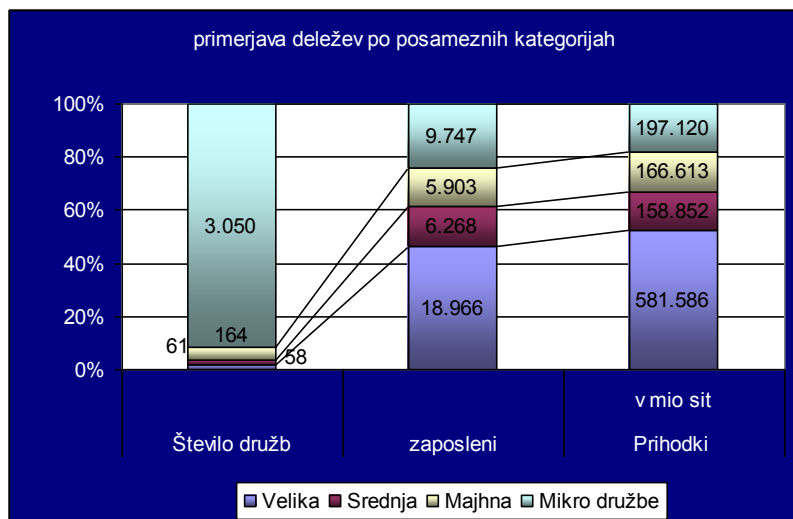

Graf 1: Ustvarjeni prihodki v letu 2006 v gospodarskih družbah in podjetnikih

Tabela 3: Delež v zaposlenih in v prihodkih po velikosti družb

Velikost družbe	Število družb	delež v %	zaposleni	delež v %	Prihodki v mio sit	delež v %
Velika	58	1,74	18.966	46,4	581.586	52,7
Srednja	61	1,83	6.268	15,3	158.852	14,4
Majhna	164	4,92	5.903	14,4	166.613	15,1
Mikro družbe	3.050	91,51	9.747	23,8	197.120	17,9
SKUPAJ	3.333		40.884		1.104.171	

Vir: Rezultati poslovanja gospodarskih družb, Ajpes, izpostava Celje, maj 2007

Graf 2: Delež v zaposlenih in v prihodkih po velikosti družb

V celjski regiji je bilo v letu 2006 7,4% vseh gospodarskih družb v Sloveniji, ki so lani zaposlovale 8,5% zaposlenih v slovenskih družbah in ustvarile slabih 7% prihodkov od prodaje ter 7,2% dodane vrednosti.

Rezultati poslovanja gospodarskih družb

3.333 poslovno aktivnih gospodarskih družb celjske regije je v letu 2006 ustvarilo 1.104.174 milijonov sit prihodka, kar je realno za desetino več kot v letu 2005. Obseg prihodkov, ustvarjenih s prodajo na tujih trgih, se je realno povečal, najbolj prihodki od prodaje na trgu EU.

V rezultatih so povzeti podatki, ki jih je objavil AJ PES, izpostava Celje (Rezultati poslovanja gospodarskih družb na območju občin, ki jih pokriva AJ PES, maj 2006) ter nekateri podatki, ki jih zbira in obdeluje GZS, predvsem v Kazalnikih poslovanja. Primerjave z letom 2005 so izdelane tako, da smo za leto 2005 upoštevali podatke, ki so jih posredovale gospodarske družbe v letnih poročilih za 2006 in s podatki za leto 2005, ki so jih takrat posredovale družbe niso primerljivi.

Tabela 4: Prihodki, odhodki in razlika - celjska regija
2006 v mio sit

	PRIHODKI	Indeks 06/05	ODHODKI	Indeks 06/05	RAZLIKA
POSLOVNI	1.089.949	114,6	1.048.209	114,8	41.740
FINANČNI	15.891	83,9	18.978	99,7	-3.087
IZREDNI	7.174	167,7	2.163	27,8	5.011
SKUPAJ	1.113.014	114,3	1.069.350	113,7	43.664

Vir: Ajpes, podatkovna baza ; GZS Kazalniki poslovanja

Med poslovno aktivnimi gospodarskimi družbami v lanskem letu je bilo 58 velikih, 61 srednjih, 164 malih in 3050 mikro gospodarskih družb. V letu 2006 so velike gospodarske družbe močno povečale svojo vlogo: še vedno zaposlujejo največ delavcev, in sicer slabo polovico vseh zaposlenih v regiji, ustvarile so dobro polovico vsega prihodka (delež v regijskih prihodkih se je povečal za 27,8 strukturnih točk), dobro polovico regijskega izvoza, slabo polovico čistega dobička. Velike družbe so za dobro polovico zmanjšale obseg čiste izgube. Poslovno leto so zaključile s pozitivnim finančnim učinkom. Srednje gospodarske družbe so, ob močnem padcu deleža v prihodkih regije, nekoliko zmanjšale obseg čistega dobička in hkrati močno povečale delež čiste izgube, medtem ko so male družbe povečale obseg čistega dobička in močno zmanjšale obseg čiste izgube. Oboje pa so poslovno leto zaključile s pozitivnim finančnim učinkom. Glede na merila velikosti je v regiji največ mikro družb, ki pa poslovno niso tako uspešne. Ustvarile so dobro šestino prihodkov, predvsem s prodajo na trgu izven EU, dobro četrtino regijskega čistega dobička, istočasno pa tudi slabo polovico regijskih izgub. Vendar so tudi mikro družbe poslovno leto zaključile pozitivno.

Če upoštevamo, da se je povprečna raven cen življenjskih potrebščin v letu 2006 glede na leto prej povečala za 2,5%, potem lahko ugotovimo, da se je obseg ustvarjenega prihodka realno povečal za 11,5%.

Čista dobičkonosnost prihodkov je bila v primerjavi z letom prej boljša in je znašala 0,026 (v letu prej 0,023), prav tako je boljša vrednost kazalnika dobičkonosnosti poslovnih prihodkov, in sicer je v letu 2005 znašala 0,023, v letu 2006 pa 0,027. Kljub izboljšani vrednosti kazalnikov dobičkonosnosti v letu 2006, je le-ta še vedno nižja od slovenskega povprečja, kjer znaša kazalnik čiste dobičkonosnosti prihodkov 0,038, čiste dobičkonosnosti poslovnih prihodkov pa 0,040.

Poslovni prihodki so v primerjavi z letom 2005 višji za 14,3%. Dobri dve tretjini poslovnih prihodkov so predstavljali čisti prihodki od prodaje na domačem trgu. Sledi prodaja na tuje trge, predvsem v države članice EU. Obseg vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje se je povečal zanemarljivo. Drugi poslovni prihodki, povezani so poslovnimi učinki, so se zmanjšali, tudi njihov delež v prihodkih je bil zanemarljiv.

Finančni prihodki so zavzemali 1,3% vseh prihodkov in so v večji meri nastali iz deležev v druge družbe in iz drugih naložb. Njihov obseg se je v letu 2006 za šestino zmanjšal, obseg drugih prihodkov je bil sicer za dve tretjini večji, vendar je delež v prihodkih zanemarljiv.

Po obsegu celotne izvozne realizacije so še vedno najmočnejše gospodarske družbe iz Celjske občine (dosegle so dobro tretjino celotne izvozne realizacije), sledi občina Žalec s 14,1% ter Zreče s 13,6%.

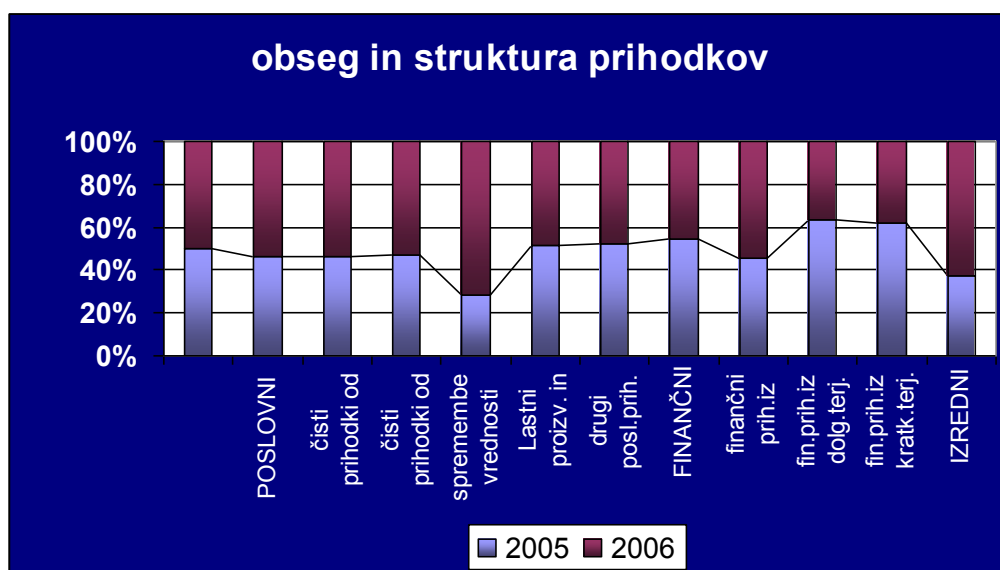
Tako kot v preteklih letih je največ prihodkov od prodaje na tujih trgih ugotovil sektor industrije in gradbeništva. V okviru tega sektorja v letu 2006 po izvozni realizaciji izstopajo gospodarske družbe s področja proizvodnje kovin in kovinskih izdelkov, ustvarile so dobro petino regijskega izvoza.

Tabela 5: Obseg in struktura prihodka

zneski v mio sit

PRIHODKI	2005	2006	indeks 06/05	delež v %	
				2005	2006
I. POSLOVNI	950.773	1.089.949	114,6	97,6	98,0
1.čisti prihodki od prodaje na dom.trgu	673.549	773.442	114,8	69,2	69,5
2.čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	251.807	287.168	114,0	25,9	25,8
3.spremembe vrednosti zalog	3.461	8.841	255,4	0,4	0,8
4.Lastni proizv. in storitve	6.667	6.332	95,0	0,7	0,7
5.drugi posl.prih.	15.289	14.166	92,7	1,6	1,3
II. FINANČNI	18.945	15.891	83,9	1,9	1,3
1.finančni prih.iz deležev	7.333	8.888	121,2	0,8	0,8
2.fin.prih.iz dolg.terj.	4.909	2.844	57,9	0,5	0,2
3.fin.prih.iz kratk.terj.	6.703	4.159	62,0	0,7	0,4
III.IZREDNI	4.277	7.174	167,7	0,4	0,6
SKUPAJ	973.996	1.113.014	114,3	100	100

Vir: Ajpes: Rezultati poslovanja gosp. družb, Celje, maj 2007

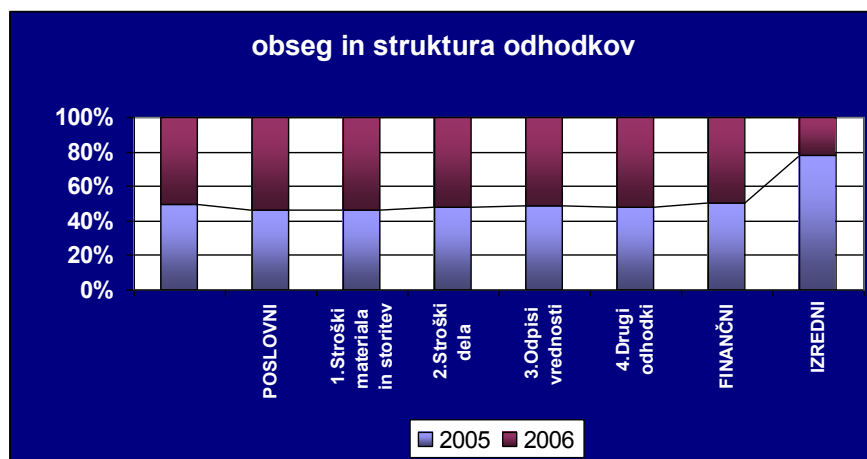
Graf 3: Obseg in struktura prihodka - klik na obarvano besedilo

Tabela 6: Obseg in struktura odhodkov

vrednosti v mio sit

ODHODKI	2005	2006	Indeks 06/05	Delež v %	
				2005	2006
POSLOVNI	913.313	1.048.209	114,8	97,1	98,0
1.Stroški materiala in storitev	700.061	820.528	117,2	74,5	76,7
2.Stroški dela	154.129	165.448	107,3	16,4	15,5
3.Odpisi vrednosti	51.594	54.031	104,7	5,5	5,1
4.Drugi odhodki	7.528	8.202	108,9	0,8	0,8
FINANČNI	19.026	18.978	99,7	2,0	1,8
IZREDNI	7.784	2.163	27,8	0,8	0,2
SKUPAJ	940.123	1.069.350	113,7	100	100

Vir: Ajpes, Rezultati poslovanja gospodarskih družb, Celje, maj 2007

Graf 4: *Obseg in struktura odhodka* - klik na obarvano besedilo

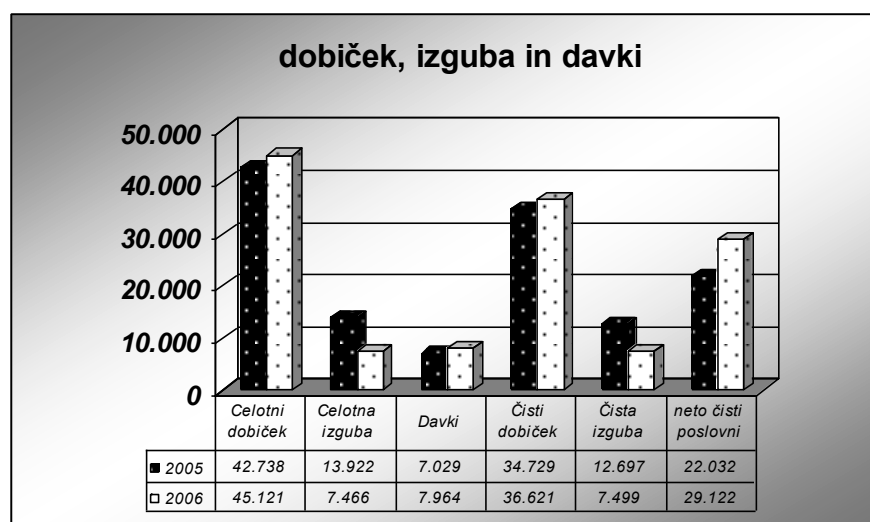
Rast obsega obračunanih odhodkov je bila v primerjavi z rastjo prihodka nižja za 0,6 indeksne točke. Večji obseg prihodka od obsega odhodkov je ugodno vplival na kazalnik celotne gospodarnosti, tako je znašal 1,04, prav tolikšen pa je tudi kazalnik gospodarnosti poslovanja.

Tabela 7: Dobiček, izguba in davki

v mio sit

	2005	2006	Indeks 06/05
Celotni dobiček	42.738	45.121	109,5
Celotna izguba	13.922	7.466	59,4
Davki	7.029	7.964	113,5
Čisti dobiček	34.729	36.621	105,4
Čista izguba	12.697	7.499	59,1
Neto čisti poslovni izid	22.032	29.122	132,1

Vir: AJPES, informacija o poslovanju gospodarskih družb RS v letu 2007, maj 2008

Graf 5: Dobiček, izguba in davki

Obseg čistega dobička je bil za skoraj petkrat večji od obsega čiste izgube, obseg čiste izgube pa se je v primerjavi z letom prej skoraj prepolovil.

Tri petine čistega dobička je izkazalo 707 gospodarskih družb iz sektorja industrije in gradbeništva (obseg ustvarjenega čistega dobička se je povečal za slabo desetino), pri katerih je bilo zaposlenih 21.761 delavcev. Sledi sektor storitev z 38,7% deležem in sektor kmetijstva z 1% deležem. Prvi je zmanjšal obseg čistega dobička za 1,2%, drugi pa ga je za 7,9 krat povečal.

854 gospodarskih družb je preteklo leto zaključilo s čisto izgubo. Pri teh gospodarskih družbah je bilo zaposlenih 6.129 delavcev ali 15% vseh zaposlenih v regiji. Obseg izgub se je v primerjavi z letom prej realno skoraj prepolovil in znaša 7.499 milijonov tolarjev. Rast prihodka na eni in znatno

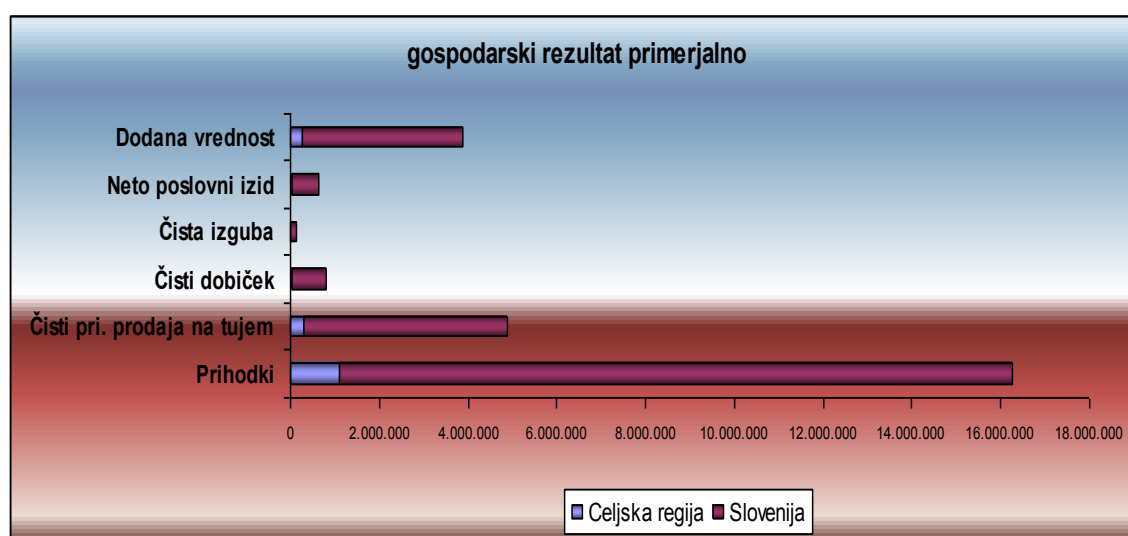
zmanjšani obseg izgub na drugi strani, pomeni bistveno zmanjšanje teže izgub v prihodku.

Podobno kot pri dobičku, je tudi po obsegu ustvarjene izgube najmočnejše področje industrije in gradbeništva, vendar pa je obseg ustvarjene izgube v primerjavi z letom prej kar za polovico manjši. Delež tega sektorja predstavlja dobro polovico vseh izgub regije. Sledijo storitve, ki so v primerjavi z letom prej za četrtno zmanjšale obseg izgub, vendar pa se je za 9,4 odstotne točke povečal delež v regijski izgubi, pri čemer izstopajo gospodarske družbe s področja trgovine, ki so predelale dve petini izgub na področju storitev.

Tabela 8: Rezultati poslovanja gospodarskih družb v letu 2006 - primerjalno v mio sit

	Celjska regija	Delež SLO,%	v Slovenija
Prihodki	1.104.174	7,3	15.141.095
Čisti prihodki od prodaje na tujem	287.168	6,2	4.612.080
Čisti dobiček	36.621	4,9	751.557
Čista izguba	7.499	5,5	135.329
Neto poslovni izid	29.122	4,7	616.228
Dodana vrednost	261.219	7,2	3.608.009

Vir: AJPES, informacija o poslovanju gospodarskih družb RS v letu 2006, maj 2007

Graf 6: Rezultati poslovanja gospodarskih družb v letu 2005 - primerjalno

INTERNACIONALIZACIJA

Internacionalizacija pomeni v širšem smislu vse oblike mednarodnega ekonomskega sodelovanja. Gre za širjenje ekonomske dejavnosti med več držav, lahko rečemo tudi da gre za vključevanje držav v mednarodno menjavo in mednarodno proizvodnjo. Mednarodna menjava se v tej opredelitvi ne omejuje le na menjavo blaga in storitev, temveč zajema vse ekonomske tokove, kot so izvozni in uvozni tokovi proizvodov, storitev, denarja, kapitala in drugih proizvodnih dejavnikov. Pod pojmom mednarodna proizvodnja mislimo proizvodnjo, ki jo izvaja ali nadzoruje eno podjetje v več državah.

V ožjem smislu, kar nas predvsem zanima, pomeni internacionalizacija rast podjetja in njegovo delovanje na tujih trgih. Govorimo o neposrednih naložbah v tujino, s pomočjo katerih si podjetje najprej ustvari prodajne podružnice, z naraščanjem obsega prodaje pa tam vzpostavi tudi proizvodnjo.

Internacionalizacija je proces, sestavljena iz več faz. Najprej je potrebno razviti strategijo izbire trgov, na katere trge naj podjetje vstopi. Sledita ji strategija vstopa in strategija proizvodov, kar pomeni na kakšen način vstopiti in s kakšnimi proizvodi. Pomembno vlogo pri tem igrajo tudi finance, delovna sila, organizacijska struktura podjetja in tehnologija.

Ločimo vhodno in izhodno internacionalizacijo. Vhodna internacionalizacija je posledica vpliva tujih konkurentov na domačem trgu v določeni državi. Domača podjetja sodelujejo s tujimi ekonomskimi subjekti z uvozom, s skupnimi vlaganji s tujci v domači državi, z nakupom licence in podobno. Po drugi strani tudi domača podjetja razširjajo svojo dejavnost navzven na tuje trge, kar imenujemo izhodna internacionalizacija, ki ji tako teorija kot praksa namenja več pozornosti. Izhodna internacionalizacija se je razvila predvsem zaradi nižjih stroškov dela, transporta in komunikacij, povečane mednarodne specializacije ter vse večje mobilnosti delovne sile.

Podjetja iščejo različne načine vključevanja na tuje trge, kajti nekatere države dopuščajo določene možnosti vključevanja, na primer skupne naložbe, medtem ko omejujejo druge možnosti, kot je uvoz določenih izdelkov in podobno. Na tuje trge podjetja ne vstopajo naenkrat, temveč najprej pridobijo izkušnje na določenem trgu, ki jih potem uporabljajo na drugih tujih trgih. Običajno vstopijo na geografsko najbližje in bolj poznane trge, kasneje pa se širijo na polj oddaljene. Najprej ponujajo blago, storitve, nato pa tudi sistemske rešitve ter znanje. Povratno izkoristijo pridobljeno znanje in tako preprečijo morebitne prihodnje napake. S tem zmanjšajo tveganje in negotovost prihodnje širitve in vstopov. Internacionalizacija naj bi torej bila proces izgrajevanja podjetja in geografske diverzifikacije.

Za gospodarstvo je bolje, če se čim prej odloči za internacionalizacijo, saj tako razvije konkurenčne prednosti, ki so zelo pomembne pri procesu globalizacije. Dlje ko podjetja odlašajo s procesom internacionalizacije, večje je tveganje za njihov propad, saj lahko druga podjetja s svojim globalnim delovanjem pred njimi izkoristijo novo nastala tržišča.

Empirične študije kažejo, da mlajša podjetja, ki so nastala v zadnjem desetletju, začnejo z internacionalizacijo bistveno prej kot starejša podjetja in tudi hitreje, kot so se podjetja internacionalizirala nekdanj. Lahko celo trdimo, da se nekatera podjetja internacionalizirajo v prvem letu obstoja. V takšnih pogojih so neposredne naložbe v tujino vse pomembnejši način internacionalizacije in hitrejši način rasti podjetja, zato mu moramo posvečati precej pozornosti.

Ne le multinacionalke kot velike korporacije iz razvitih držav, temveč tudi manjša in srednja podjetja ter manj razvite države se danes zavedajo, da sta njihova rast in razvoj vedno bolj odvisna od sposobnosti internacionalizacije (Jaklič, 2006, str. 6). Tudi v manj razvitih državah so vzniknile t. im. »male« in »rojene« multinacionalke. Že skoraj od svojega nastanka delujejo na več trgih, usmerjene so na ožje niše ali v posamezne regije. Tako je imelo v začetku 90-tih let več kot 901% multinacionalk sedež v razvitih državah, leta 2004 pa je že več kot 50% matičnih podjetij iz srednje in manj razvitih držav. Danes multinacionalna podjetja ne rastejo le po velikosti, temveč se povečuje tudi njihovo število. Po ocenah UNCTAD-a se je od začetka 90-tih let do leta 2004 število multinacionalnih podjetij s 37000 povečalo na 70000.

V mednarodnem poslovanju podjetja v tujini izkoriščajo svoje specifične prednosti poslovanja. Razvijajo različne tehnike dela in ustvarjajo proizvode, s katerimi dosegajo konkurenčne prednosti, katere potem dobro uveljavljajo tudi na domačem trgu. Sleherno podjetje, ki posluje uspešno na domačem trgu, se bo najverjetneje uveljavilo tudi na tujih trgih in s tem povečalo stopnjo internacionalizacije. V primeru internacionalizacije poslovanja podjetja obstaja tveganje nevarnosti izgube določenega deleža podjetja, zato so potrebne sprotne analize poslovanja in njegove eventuelne korekcije (Hejazi et al., 2005, str. 1).

NEPOSREDNE TUJE INVESTICIJE IN MOTIVI ZANJE

Vlaganja kapitala v tujino delimo na vlaganja s fiksnim donosom (kreditni) in na naložbe s spremenljivim donosom. Neposredne tuje investicije sodijo skupaj s porfeljskimi investicijami v skupino vlaganj s spremenljivim donosom, pri čemer NTI razumemo kot prevladujočo obliko poslovnega vlaganja kapitala v tujino, s katero investitor pridobi lastništvo bodisi nad celotnim podjetjem v tujini bodisi nad delom tega podjetja. Investitor lahko v tujini ustanovi novo podjetje, lahko pa prevzame ali razširi že obstoječe podjetje. Obstajata dve pomembni značilnosti, ki razlikujeta NTI od porfeljskih investicij. Pri prvih je pobuda na strani izvoznika kapitala, pri porfeljskih investicijah pa na strani uvoznika kapitala. Neposredne tuje investicije od porfeljskih investicij in tudi od drugih mednarodnih tokov kapitala loči element aktivne vloge tujega investitorja oziroma njegov namen, da s trajno lastniško udeležbo v podjetju v tujini pridobi nadzor nad podjetjem in sodeluje pri njegovem upravljanju. Delež tujega lastništva, ki naj bi pomenil nadzor nad podjetjem, se giblje med 10% in 51%. Običajno se zahteva, da ima tuji investitor v lasti 25% kapitala podjetja, da lahko govorimo o neposredni investiciji. obstajajo tudi druge možnosti za nadzor in vplivanje na upravljanje podjetja, kot so prevladujoč tehnološki položaj, boljše metode upravljanja in poslovanja, obvladovanje tržnih kanalov, boljši dostop do zunanjih virov financiranja, nadzor nad inputi in podobno. Vedno bolj pomembno je vzpostavljanje in vzdrževanje trajnih ekonomskih vezi med tujim investitorjem in podjetjem, ki prejme

Podpora:

Tista slovenska podjetja, ki želijo internacionalizirati svoje poslovanje, imajo na voljo tudi pomoč Vlade RS iz ministrstev in njihovih organov. Ustrezno pomoč nudijo Ministrstvo za gospodarstvo in Agencija RS za gospodarsko promocijo Slovenije in tuje investicije in mreže Euro Info Centrov. Ministrstvo za zunanje zadeve ima pri oblikovanju ustreznih vladnih strategij v relaciji do drugih držav le politično in diplomatsko vlogo, ne pa povezovalne, kot je značilno za generalni direktorat za zunanje odnose pri evropski komisiji. Posledica omenjenega dejstva je, da se pomoči podjetjem namenjene internacionaliziranju poslovanja ne vključujejo v posamezno vseobsegajočo strategijo Vlade RS v relaciji do posameznih držav ali regij, temveč so te pomoči vezane na strategije posameznih ministrstev – predvsem Ministrstva za gospodarstvo. Na tem ministrstvu področje za razvoj podjetniškega sektorja in konkurenčnosti združuje programe in ukrepe, usmerjene v uresničevanje temeljnega dolgoročnega cilja gospodarskega razvoja Slovenije, povečevanje konkurenčnosti podjetij in države.

Slovenska izvozna družba (v nadaljevanju SID)

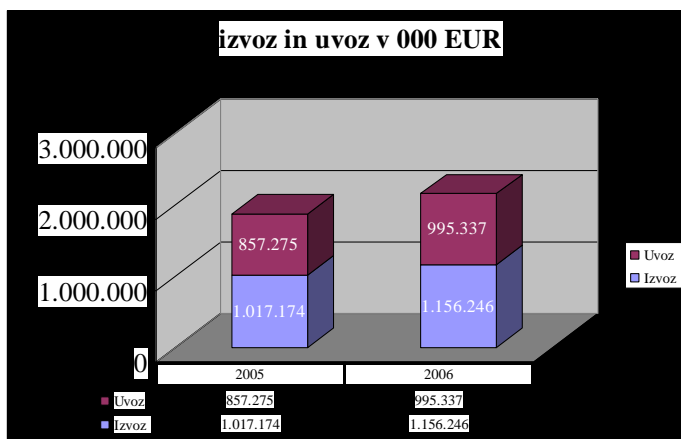
S

Tabela 13: Izvoz, uvoz , deleži

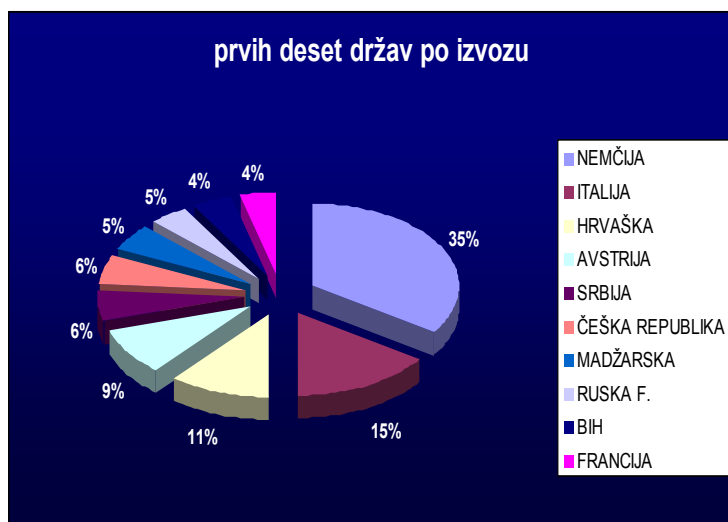
	2006	2007	Indeks 07/06
Izvoz v 000 evrov	1.156.246	1.291.007	111,6
Delež v Slo	6,9	6,6	
Uvoz v 000 evrov	995.337	1.185.728	119,1
+Delež v Slo	5,4	5,5	
Pokritost izvoza	118,6	108,9	

Vir: kazalniki GZS

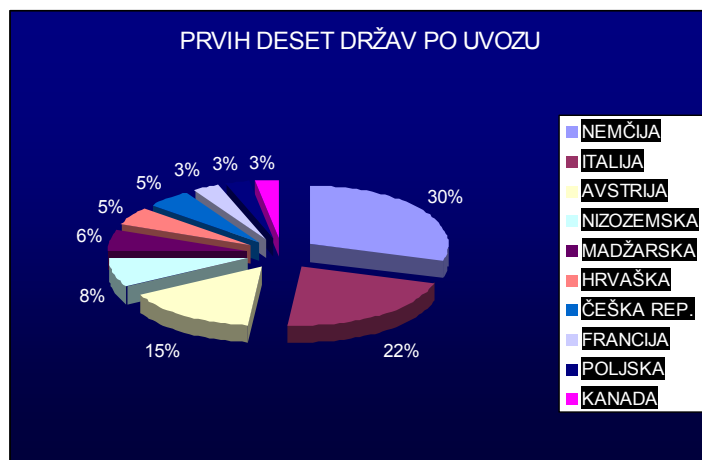
- [Graf 9:](#) Izvoz in uvoz v 000 evrih
- [Graf 10:](#) prvih 10 držav po izvozu
- [Graf 11:](#) prvih 10 držav po uvozu
- [Graf 12:](#) prvih 10 proizv. dejavnosti v izvozu
- [Graf 13:](#) prvih 10 proizv. dejavnosti v uvozu
- [Graf 14:](#) Saldo menjave med prvimi 10 državami po uvozu

Graf 9: Izvoz in uvoz v 000 evrih

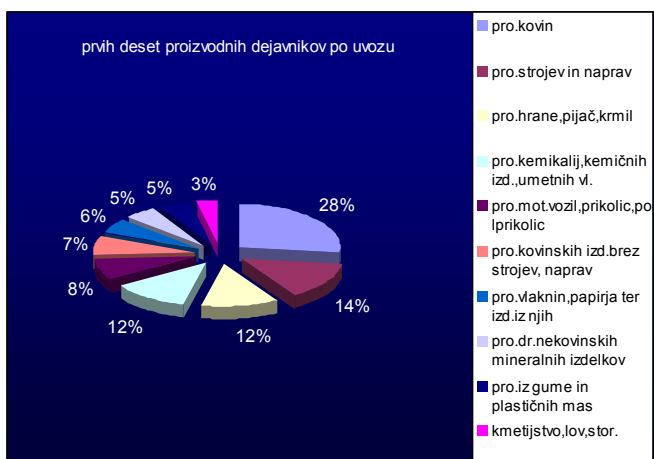
- **Graf 10:** prvih 10 držav po izvozu

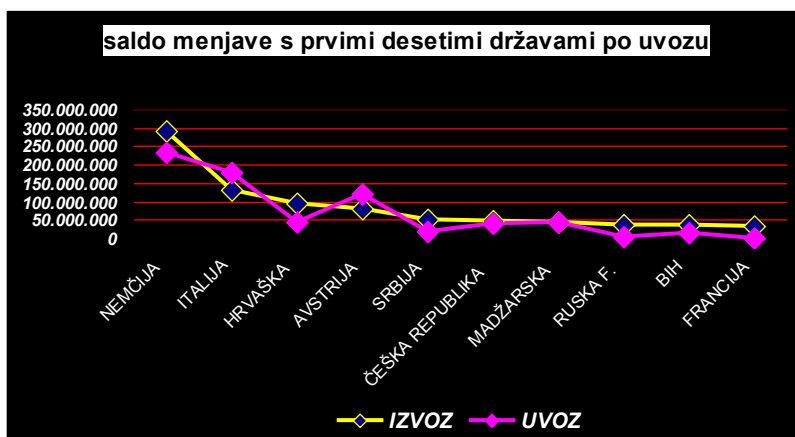
- **Graf 11:** prvih 10 držav po uvozu

- **Graf 12:** prvih 10 proizv. dejavnosti v izvozu

- **Graf 13:** prvih 10 proizv. dejavnosti v uvozu

- **Graf 14:** Saldo menjave med prvimi 10 državami po uvozu

Zaključek

V letu 2006 se je obseg poslovanja realno povečal. Delež v prihodku gospodarskih družb Slovenije je ostal nespremenjen, zmanjšal se je delež čistega dobička, močno pa se je zmanjšal delež čiste izgube. Poslovno leto so zaključile s pozitivnim finančnim učinkom. Prihodki od poslovanja so naraščali malenkost počasneje kakor stroški poslovanja, povečala se je dodana vrednost na zaposlenega. Produktivnost dela je bila realno na nekoliko višji ravni kot v letu 2005, vendar pod povprečjem Slovenije. Na višjo stopnjo dodane vrednosti je najbolj vplivalo učinkovitejše obvladovanje drugih poslovnih odhodkov.

Po obsegu celotne izvozne realizacije so še vedno najmočnejše gospodarske družbe iz celjske občine (dosegle so dobro tretjino celotne izvozne realizacije).

Še vedno pa se regija slabo izkazuje na področju plač in nekaterih kazalnikov, ki kažejo kakovostne parametre poslovanja.

Povprečna mesečna obračunana bruto plača na območju regije je v letu 2006 znašala 239.630 tolarjev na zaposlenega. V primerjavi s povprečno plačo vseh slovenskih gospodarskih družb so regijske plače za 10,6% nižje (v letu prej za 10,8%). Dosežena raven plač tudi v letu 2006 v nobeni občini celjske regije ni presegla slovenskega povprečja, slabe štiri petine občin regije ni doseglo niti 90% slovenskega povprečja. Gospodarske družbe celjske regije z rastjo plač presegajo rast produktivnosti dela, obseg plač se je povečal realno za 5%, produktivnost dela pa realno za 1%.

Uvrščanje regije na 6. mesto med 13 regijami kaže na nazadovanje v primerjavi z prejšnjim letom.

Te ocene bi morale biti opozorilo vsem v regiji, ki se sedaj ukvarjajo z načrtovanjem razvojnih projektov za novo razvojno obdobje 2007, pa tudi mnogim v državi, da uvidijo učinke dosedanje razvojne regionalne politike, ki ni bistveno spremenila razmerja med regijami.

Gre pa tudi za to, da se sami subjekti v regiji ob spoznanju, da dosednji rezultati niso nič izredno uspešnega, so le na ravni povprečja, zavejo nujnosti še bolj intenzivnega spreminjanja obstoječe strukture gospodarstva, usmerjanja več navora za vlaganja v razvoj, inovacije, znanje in visoko strokovne kadre.

